

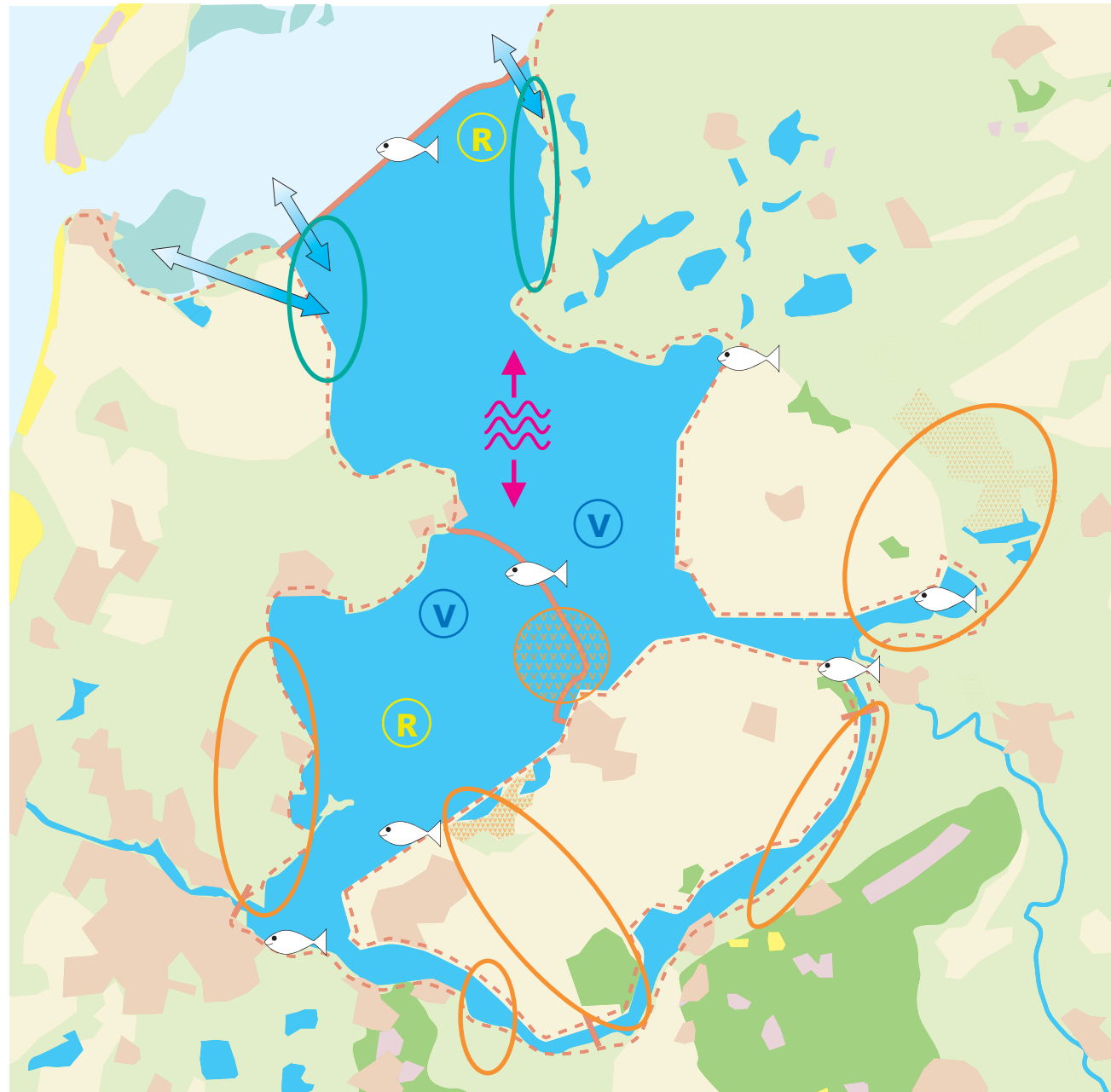

Ecologische maatregelen IJsselmeergebied

- Terugbrengen geleidelijke zout-zoet gradiënt
-   Meer peilvariatie en daardoor meer zand- en slikplaten
- Ecologische koppeling open water met moerassen binnendijks
- Verbetering vismigratie (Afsluitdijk, Houtribdijk en met achterland)
- Grootchalig moeras in vrije uitwisseling met het open water
-   Zonering en/of beperking van het gebruik (visserij, recreatie, etc.)

Rijkswaterstaat

3 Wat leren referentie-meren ons over te nemen maatregelen in het IJsselmeergebied?

Een landschapsecologische analyse van processen, patronen en soorten en daaruit af te leiden maatregelen

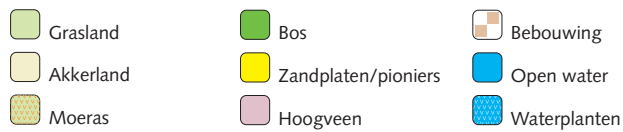
In diverse andere Europese landen zijn gebieden met laaglandmeren beduidend minder beïnvloed door de mens dan in Nederland. Hierdoor valt daar veel te leren over de natuurlijke ecologische processen en de daarbij behorende patronen en soorten. Door de vergelijking van die buitenlandse referentiegebieden met de Nederlandse situatie is inzicht ontstaan in de belangrijkste maatregelen die genomen zouden moeten worden om de meren in het IJsselmeergebied ecologisch duurzaam te laten functioneren.

Referentie-meren

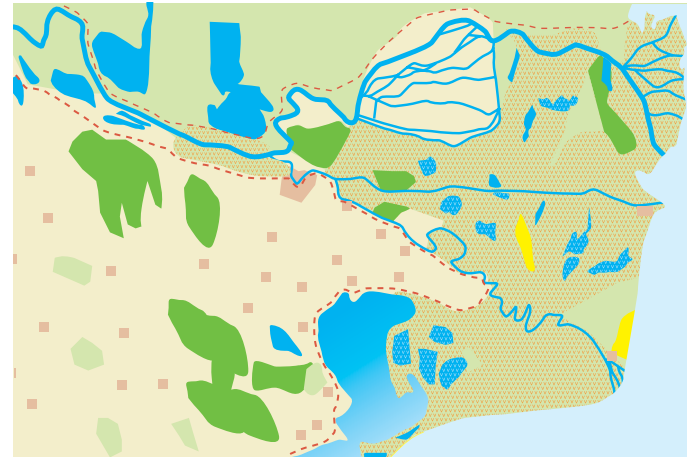
Peipsi (Estland/Rusland)

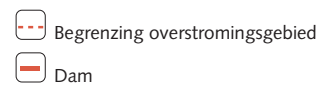
0 15 30 45 60 75 km
voedselrijk voedselarm

Donaudelta (Roemenië/Oekraïne)

0 15 30 45 km
zoet zout

Essentiële kenmerken referentie-meren

Kwaliteiten

Processen

- Peilfluctuatie (hoog in winter/lente; laag in zomer)
- Deltavorming (sedimentatie)

Soorten

- Rijke bodemfauna
- Rijke visfauna (goede vismigratie)
- Benthosetende eenden (o.a. topper)
- Visetende watervogels
- Kolonievogels
- Moerasbroedvogels
- Zeearend
- Otter, bever

Patronen

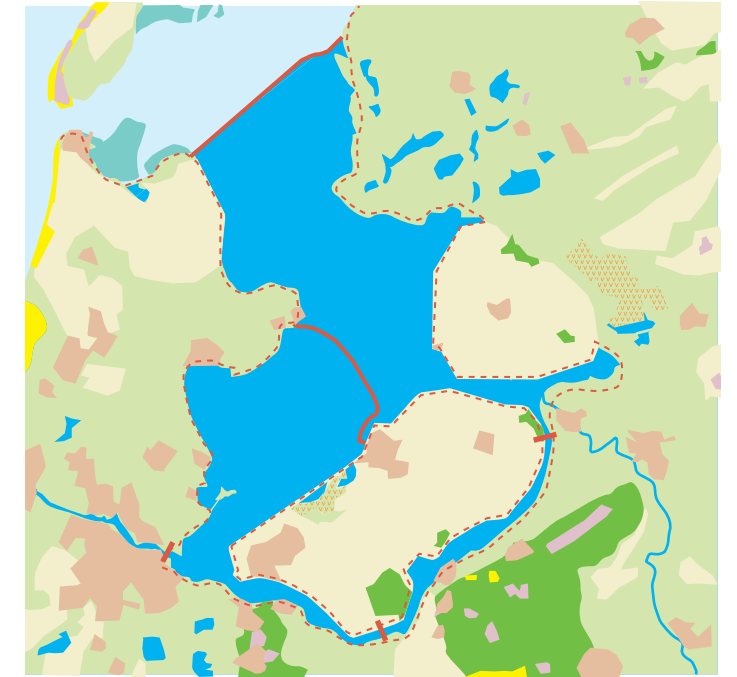
- Grootchalig open water
- Sterke gradiënt in voedselrijkdom, doorzicht, zoutgehalte en mate van dynamiek
- Voedselrijke 'bel' bij riviermondingen
- Uitgestrekte waterplantenvelden
- Rietmoerassen door inundatie in interactie met open water → vispaaigebied
- Intacte overgang met achterland (veen/zandgronden)
- Moerassen bij benedenlopen beken en rivieren
- Grazige (natte) gebieden

IJsselmeergebied

Toen (1850/1900)

Nu

0 15 30 45 km
zoet zout

Huidige kenmerken IJsselmeergebied

Kwaliteiten

- Grootchalig open water
- Grote variatie in voedselrijkdom, doorzicht, diepte, e.d.
- Grote waterplantenvelden en de daarbij behorende watervogels
- Grote draagkracht voor mossetende en visetende watervogels

Knelpunten/omissies

- Geringe hydro- en morfodynamiek
- Sterke compartimentering en veel barrières voor vismigratie
- Te beperkt areaal oevervegetatie en bijbehorende moerasvogels
- Te veel steile en verharde oevers
- Te weinig natte graslanden
- Weinig brakke soorten
- Weinig natuurlijke pionierbiotopen met bijbehorende broedvogels
- Onevenwichtige vissamenstelling
- Lokaal grote ruimtelijke en recreatieve druk
- Lokaal te hoge nutriëntenaanvoer
- Lokaal hoge slibgehalten door resuspensie